

Chrzanowski, Stanisław

Piotr Jawtuchowicz

Notatki Płockie 5/17-18, 47-48

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W pow. gostynińskim kierunek upraw warzywno-sadowniczych winien być wprowadzony w pasie nadwiślańskim, gromadzie Sanniki, rejonie Gąbina oraz częściowo w okolicach Szczawina i Koźc.

Dla rozwijającego się rolnictwa nieodzownym jest równomierny rozwój przetwórstwa rolnego jak również zaopatrzenia i zbytu, punktów usługowych, sieci handlu detalicznego i szeregu urządzeń kulturalnych, socjalnych i komunalnych. Zwrócona jest uwaga na wyższość zespołowej formy gospodarowania, gwarantującej pełniejsze wykorzystanie rezerw i środków produkcji. Wielką rolę w upowszechnieniu zespołowych form powinny odegrać kółka rolnicze. Rozwój ich sieci oraz właściwa praca zniweluje w pewnym zakresie ujemne skutki, niekorzystnej struktury agrarnej.

W podstawowych problemach rozwoju rolnictwa w zakresie oświaty i kadr podkreślono chlubne tradycje oświaty rolniczej regionu płocko-gostynińskiego, sięgające połowy XIX wieku. Ukazała się w 1851 r. książka Franciszka Miłozza, profesora szkoły płockiej pt. „Wiadomości z chemii rolniczej”.

Obecnie działające w regionie naszym Technikum Rolnicze w Trzepowie i Technikum Mechanizacji Rolnictwa postawione są na wysokim poziomie, przygotowując kadry dla rolnictwa. Ujemną stroną jedynie jest to, że liczba wypuszczonych absolwentów, w stosunku do właściwych potrzeb, jest mała.

Zwrócono uwagę na poważną rolę inteligencji wiejskiej i miejskiej i związaną jej z bieżącymi problemami zawodowymi i kulturalnymi wsi płocko-gostynińskiej.

W postulatach prac naukowych podkreślono między innymi konieczność prowadzenia badań i prac naukowych, jak analiza stanu gospodarki rolnej w regionie płocko-gostynińskim, rozpoczęcie badań przyrodniczo-rolniczych i rolniczo-ekonomicznych, opracowanie przebiegów socjalno-gospodarczych i programu gospodarczego regionu.

Po okłaskach jakimi hojnie nagrodzono zarówno pierwszego prelegenta prof. Dziedzica jak i dyr. Dobrobka, rozpoczęła się dyskusja.

Pierwszy zabrał głos przewodniczący MRN w Płocku ob. Białczyński, podkreślając konieczność skoordynowania produkcji rolniczej z powstającym w naszym mieście przemysłem. Inż. Podolski omówił niektóre sprawy związane z mechanizacją rolnictwa. Dyr. Wolska poruszyła sprawę szkolnictwa zawodowego. Według jej zdania program nauczania w prowadzonym przez nią Technikum Rolniczym w Trzepowie powinien ulec pewnej modyfikacji. Absolwenci Technikum, którzy mogą kształcić się w wyższych uczelniach, przy egzaminach wstępnych odpadają, gdyż nie są dostatecznie przygotowani. Dotychczasowy program nauczania w Technikum nie zapewnia im dostatecznych wiadomości, niezbędnych przy egzaminach akademickich.

Po przerwie obiadowej dalszy ciąg dyskusji podjął inż. Andrzej Więckowski, omawiając metody planowania w naszym regionie oraz sprawy inwestycji rolnych. Prof. Gałaj mówił o strukturze naszego terenu. Mgr. Wileński poruszył sprawę spółdzielni, po czym o sprawach rolnych swego terenu mówił agronom Siemek z Gostynina. Inż. Niemirski z Powiatowego Związku Kółek Rolniczych zwrócił uwagę na konieczność odpowiedniego przedstawienia produkcji w związku z rozwojem przemysłu. Mówił dalej o bardzo licznej rzeszy rolników, którzy otrzymali ziemię z reformy rolnej. Rolnicy ci do obecnej chwili stroną jakos od pracy społecznej w kółkach rolniczych. Powiatowy Związek Kółek Rolniczych postara się niewątpliwie wciągnąć do Kółek Rolniczych jak największą ilość działkowców. Inż. Niemirski mówił również o z trudem powstających u nas agronomówkach i innych sprawach.

Zamknął obrady wiceprzewodniczący WWRN dr. Skrobisz, zaznaczając że obecna sesja jest wstępem do dalszej pracy i niewątpliwie Tow. Naukowe Płockie pracę tę będzie dalej rozwijać.

KRONIKA

PIOTR JAWTUCHOWICZ

Dla Płocka był człowiekiem nowym. Przybył tu po wojnie w 1945 r. jako repatriant ze Związku Radzieckiego bogaty w doświadczenia czterdziestoletniej pracy nauczycielskiej.

Dzieciństwo i młodość spędził w ciężkich warunkach, niemal w biedzie. Urodzony w 1887 r. w rodzinie chłopskiej we wsi powiatu Brześć n/Bugiem wychowywał się wśród licznych rodzeństwa. Tylko dzięki pomocy stryja-nauczyciela ukończył w Brześciu szkołę elementarną, a potem Seminarium Nauczycielskie w Białej Podlaskiej.

Do pracy w szkole staje w 1905 r. i jako nauczyciel kończy Instytut Pedagogiczny w Wilnie specjalizując się w fizyce.

Z zawodem nauczycielskim nie rozstaje się nigdy. Przez całe swe bogate i pracowite życie jest wzorem nauczyciela-wychowawcy. Stawia bardzo wysoko godność i społeczne posłannictwo nauczycielskiego zawodu.

Przeszedł przez życie jako człowiek bardzo pracowity i oddany młodzieży. Pozostawił po sobie szacunek kolegów i wychowanków oraz trwałą pamiątkę — pracownię fizyko-chemiczną, którą własnymi rękoma zorganizował i przy pomocy władz szkolnych i miejskich bogato wyposażył.

Ileż nauczycielskiego trudu, zmagañ, zabiegów, ileż godzin, dni i miesięcy bezinteresownej pracy koszt-

wała go ta pracownia wiedzą ci wszyscy, którzy z bliska na jego wysiłek patrzyli.

Piotr Jawtuchowicz był nauczycielem, który w sposób niemal fanatyczny potrafił pracować, łamać trudności, zwalczać przeszkody. Dla pracowni fizykochemicznej nie mierzył swego czasu siatką zaplanowanych godzin lecz wszystkie niemal wolne chwile, cały zapal i ogrom swego pedagogicznego doświadczenia poświęcał młodzieży i kolegom nauczycielom. Nic więc dziwnego, że pracownia rosła, rozwijała się, a uzyskawszy nieocenionej wartości pomoce naukowe, bibliotekę fachową, dziesiątki map, tablice i wykresów wysunęła się na czoło podobnych pracowni w kraju.

W 1955 r. prof. Piotr Jawtuchowicz obchodził 50-lecie swej pracy nauczycielskiej. Za zasługi położone w nauczaniu i wychowaniu młodego pokolenia, za bezprzykładną pracę szczególnie w dziedzinie organizowania pracy szkolnej na gruncie płockim odznaczony został wysokim odznaczeniem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Orderem Sztandaru Pracy I klasy. Gdy z tego tytułu przyjmował od swych bliskich gratulacje na jego szlachetnej i zawsze po-

godnej twarzy pojawiała się dyskretnie tłumiona radość. Widać było, że wysoko sobie cenił to odznaczenie i był z niego dumny.

Przez piętnaście niemal lat prof. Piotr Jawtuchowicz był członkiem zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego. W działalność Towarzystwa wnosił ogromny ładunek twórczej myśli, umiłowanie społecznej pracy i oddanie płockiej placówce naukowej. Jego dobroć i uczynność, jego pogodny charakter i jakaś cudowna umiejętność zjednywania sobie ludzi podbiły otoczenie.

Piękna, szlachetna postać i kryształowy charakter prof. Jawtuchowicza stworzyły niezapomnianą dla Płocka sylwetkę nauczyciela, wychowawcy, społecznika.

Swą cichą pracą, poświęceniem sprawom wychowania i młodzieży zdobył sobie prof. Jawtuchowicz ogromne uznanie wśród społeczeństwa płockiego, które w dniu pogrzebu, na miejscu wiecznego spoczynku składało hołd jego pamięci.

St. Ch.

W KILKU SŁOWACH...

W dniu 30 listopada na sesji MRN w Płocku złożył rezygnację ze stanowiska przewodniczącego Prezydium MRN w Płocku Józef Chlebiński — długoletni przewodniczący prezydium. Na tej samej sesji Rada powołała na to stanowisko Henryka Białczyńskiego.

Henryk Białczyński przybył do Płocka z Warszawy, gdzie w Prezydium WWRN pełnił funkcję z-cy przewodniczącego Prezydium WWRN.

*

Zakończone zostały prace przy I części ankiety gwaroźnawczej, opracowywanej przez prof. dr Witolda Doroszewskiego z ramienia Polskiej Akademii Nauk. Liczny udział uczestników z powiatów: ciechanowskiego, lipnowskiego, mławskiego, przasnyskiego, rypińskiego, sierpeckiego, sochaczewskiego i żuromińskiego umożliwił prowadzenie badań na terenie całego Mazowsza i pogranicza.

Komisja Badań nad Powstaniem i Rozwojem Płocka organizująca tę ankietę szczególnie dużą pomoc uzyskała od inspektoratów szkolnych, dzięki którym do współpracy wciągnięte zostało liczne nauczycielstwo z powiatów mazowieckich.

*

Na zaproszenie TNP 18 lipca br. bawił w Płocku wraz z małżonką ambasador Kanady pan G. H. Southau. W czasie swego pobytu p. G. H. Southau

zwiedził Tow. Naukowe Płockie oraz księgozbiór Biblioteki im. Zielińskich, a potem w towarzystwie prezesa TNP i członków zarządu — Płock i jego ważniejsze zabytki.

*

W dniu 12 września br. w sali Sądu Powiatowego w Płocku mgr inż. Jakub Chojnacki — sekretarz TNP wygłosił prelekcję na temat — Wrażenia z wyieczki turystycznej po ZSSR.

Interesującej prelekcji wysłuchało kilkadziesiąt osób.

*

3 października br. staraniem TNP prokurator powiatowy Joanna Rączek wygłosiła odczyt na temat:

Aktualne zagadnienia karno-skarbowe w świetle nowej ustawy karno-skarbowej.

Odczyt został wygłoszony w sali Naczelnej Organizacji Technicznej i przyjęty z dużym zainteresowaniem.

26 listopada br. zorganizowane zostało staraniem TNP spotkanie poszerzonego zarządu TNP z aktywnym kulturalno-oświatowym Płocka.

W czasie spotkania członek zarządu TNP Kazimierz Jakubowski poruszył niektóre problemy życia kulturalnego w Płocku.

W zebraniu poza aktywnym kulturalno-oświatowym brał udział sekretarz KM PZPR Izydor Maćkowiak.